

สามก๊ก ฉบับ

เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

โดย สามก๊กวิทยา

สามก๊ก

ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน)

จัดทำโดย

สามก๊กวิทยา

เพื่ออุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร จักรีนฤพดินทร สยามินทร์อารีราช บรมนาถบพิตร

คำนำ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๒ นาที พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชสมบัติได้ ๗๐ ปี ดวงใจของผสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศตกอยู่ในความทุกข์ระทมหม่นหมอง

เสียงร่ำไห้ร้องระงมทั่วผืนแผ่นดินไทย ผสกนิกรทั่วหล้าต่างตั้งใจที่จะแสดงออกถึงความจงรักภักดีที่ตนเองมีต่อกษัตริย์ผู้เป็นที่รักยิ่ง บ้างตั้งจิตอธิษฐาน บ้างทำบุญ บ้างสร้างกุศล บ้างก็อุทิศตนทุ่มเทแรงกายแรงใจ สร้างประโยชน์แก่สาธารณชน

ข้าพเจ้าเอง เคยมีความตั้งใจไว้ว่า จะทำหนังสือสามก๊กในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาสักเล่มหนึ่ง โดยนำเอาเนื้อหาของฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน) มาปรับปรุงแต่งเติม ใส่รูปภาพประกอบที่มีสีสันสวยงาม ทำให้ดูสนุก น่าสนใจ แจกให้ท่านนำไปอ่านกัน

แต่ด้วยความเกียจคร้าน งานนั้นจึงยังไม่เคยได้ตั้งต้นขึ้นสักที ดังนั้น ในโอกาสที่ผสกนิกรชาวไทยได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รัก ข้าพเจ้าจึงได้มีมานะตั้งใจ เห็นเป็นเวลาอันควรค่าที่จะสร้างสรรค์ผลงานบางสิ่งบางอย่าง เพื่อน้อมถวายแด่พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย หนังสือสามก๊กฉบับนี้จึงได้เริ่มต้นขึ้น และจะทยอยทำตามกำลังความรู้ความสามารถให้แล้วเสร็จจนจบเล่ม

สามก๊ก ฉบับภาษาไทยนี้ เป็นฉบับที่ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง(หน) เป็นผู้อำนวยการแปล เนื้อความที่แปลนั้นชัดเจนสำนวนภาษาไพเราะสละสลวยให้ความรู้ด้านการปกครอง การทหาร และตำราพิชัยสงคราม ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์แก่ราชการบ้านเมือง นับเป็นวรรณคดีที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ในการจัดทำหนังสือสามก๊กในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้นำต้นฉบับจากหนังสือเรื่อง สามก๊ก ฉบับราชบัณฑิตยสภาตรวจสอบชำระ พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ มาเป็นต้นแบบ ดังนั้นลักษณะของการเขียนและการสะกดคำในหนังสือเล่มนี้ จึงอาจจะดูแปลกตา ท่านผู้อ่านในยุคสมัยปัจจุบัน รวมทั้งอาจจะมีข้อบกพร่องของการพิสูจน์อักษรอยู่หลายจุด เนื่องจากงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินการทั้งปวงแต่เพียงผู้เดียว มิได้ใช้ทีมงานหรือผู้อื่นใดร่วมดำเนินการ หากมีข้อผิดพลาดไม่ว่าด้วยประการใด ข้าพเจ้าจึงต้องขอภัยทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับการนำเผยแพร่หนังสือสามก๊กในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุดนี้ ข้าพเจ้าจะจัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มเป็นไฟล์ข้อมูลในรูปแบบที่พกพาง่าย (Portable Document Format : PDF) ทาย่อยลงแยกไว้เป็นตอน ๆ ในเว็บไซต์ ‘สามก๊กวิทยา’ www.samkok911.com เพื่อให้ทุกท่านได้ดาวน์โหลด นำไปใช้ แจกจ่าย พิมพ์ หรือดัดแปลงแก้ไข ตามความสะดวกของท่านต่อไป

สร้างถวายเป็นพระราชกุศล

สามก๊กวิทยา

ตุลาคม ๒๕๕๙

สามก๊กวิทยา

เพราะ “แผนที่สามก๊ก” คือ
สิ่งที่จำเป็น มากที่สุด อย่างหนึ่ง
สำหรับ การศึกษา วิชาสามก๊ก
ให้แตกฉาน

แผนที่สามก๊กจะช่วยให้เข้าใจ
เนื้อเรื่อง และความสัมพันธ์ของ
สถานการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ
ได้เป็นอย่างดี

เหตุการณ์สำคัญ

๑. เล่าปี กวนอู เสียชีวิต สาบานเป็น
พี่น้องกันในส่วนหัวที่อำเภอคู่นกาน
๒. เล่าปี กวนอู เสียชีวิต สลักกับลิโป้
ที่ด่านเขาไถ่ร้าง
๓. เตียวหุยมาเส้า เสียเมืองซำโจ้วไป
๔. ไท่จู้รบกับซุนเช็ก ที่เจียงเซาสิบสอง
๕. กวนอูใช้ม้ากระด่ายแดงลาโจ๊กซารอด
พิฆะโกที่เมืองงอกจากเมืองฮูโต
๖. ฮ้วนเสี่ยวแพ้โจโฉที่เมืองกัวต้อ
๗. จูสังลาตัวลาเผ่าขุกในโลก
รบอยู่ท่ามกลางทหารโจโฉที่เขาเกงกัน
๘. โจโฉแตกทัพเรือที่เซ็กเป็ด
๙. จูสังยึดเมืองสำคัญได้ก่อนจิวยี่
๑๐. กวนอูรบกับสองนครที่เมืองเตียงสา
๑๑. ทหารเอกโจโฉประตองงู
ที่เมืองหลิวซุ่น
๑๒. ขงเบ้งปราบซอสบั้งฉีก
ที่แม่น้ำเจียงหยีและแม่น้ำอ๊กซุย
๑๓. นำ้จ๊กกบฏทหารกับองเปิงที่เมืองเกนตั้ง
๑๔. ขงเบ้งตั้งประหารนำ้จ๊กที่เมืองฮันตั้ง
๑๕. พระเจ้าฮูนาเสียบประพักที่เมืองลกเนียง
รวมสามก๊กเป็นหนึ่งเดียว

สามก๊ก

ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง(หน)

ตอนที่ ๑

- อธิบายพงศาวดารก่อนเรื่องสามก๊ก
- พระเจ้าเลนเต้เสวยราชย์
- เกิดโจรโพกผ้าเหลือง
- พระเจ้าเลนเต้ประกาศบำเหน็จการปราบโจรโพกผ้าเหลือง
- เริ่มกล่าวถึงเล่าปี่ กวนอู เตียวหุย
- เริ่มกล่าวถึงโจโฉ
- เริ่มกล่าวถึงตั้งโต๊ะ
- เริ่มกล่าวถึงซุนเกี๊ยน

ตอนที่ ๑

เดิมแผ่นดินเมืองจิ้นทั้งปวงนั้น เปนสุขมาช้านานแล้วก็เปนศึก ครั้นศึกสงบแล้วก็เปนสุข มีพระมหากษัตริย์ทรงพระนามพระเจ้าจิวยู่อ่อง^๑ แลพระวงศ์ได้เสวยราชย์ต่อ ๆ ลงมาเปนหลาย พระองค์ ได้ความสุขมาถึงเจ็ดร้อยปี จึงมีผู้ตั้งแขงเมืองถึงเจ็ดหัวเมือง ครั้นนั้นพระเจ้าจิ้นอ่องได้

---

^๑ เรื่องห้องสิน

เสวยราชย์ในเมืองจ๊กก็ให้ไปตีเอาหัวเมืองทั้ง เจ็ดนั้น เข้าอยู่ในอาณาจักรพระเจ้าจันอ่องทั้งสิ้น^๒ ครั้น อยู่มาพระเจ้าจันอ่องเสียแก่ฮั่นฉ้อ แล้วฮั่นโกโจกับฮั่นฉ้อรบกัน จึงได้ราชสมบัติแก่ฮั่นโกโจ ฮั่นโกโจ แลพระราชวงศ์ได้เสวยราชสมบัติต่อ ๆ มาในแผ่นดินจีนนั้นถึงสิบสององค์ มีขุนนางคนหนึ่งชื่ออองมั่ง เป็นชลชิ่งเอาราชสมบัติได้ เป็นเจ้าแผ่นดินอยู่สิบแปดปี แล้วจึงมีหลานพระเจ้าฮั่นโกโจชื่อฮั่นก่องบู๊ จับอองมั่งฆ่าเสียซึ่งเอาราช สมบัติได้เสวยราชย์สืบวงศ์มาสิบสององค์ พระองค์ได้เสวยราชย์ที่สุคนั้น ทรงพระนามพระเจ้าเทียนเต้ จึงแตกเป็นสามเมือง ภาษาจีนเรียกว่า สามก๊ก

เหตุทั้งนี้เพราะพระเจ้าฮั่นเต้^๓ หาพระราช บุตรมิได้ ขอเล่นเต้มาเลี้ยง จนเล่นเต้ได้เสวยราชย์มี พระราชบุตรสององค์ ชื่อหองจูเปียนหนึ่ง หองจูเหียบ หนึ่ง แลเมืองพระเจ้าเลนเต้เสวยราชย์นั้น มิได้ตั้งอยู่ในโบราณราชประเพณี แลมิได้คบหาคนสัตย์ธรรม เชื้อถือแต่คนอันเปนอาสัตย์ ประพฤติแต่ตามอำเภอใจ แห่งพระองค์เสวยราชประเพณีไป จึงมีขันทีผู้ใหญ่คน หนึ่งชื่อเทาจี้ดกับพวกขันทีทั้งปวง เห็นว่าพระเจ้า เลนเต้รักใคร่ไว้พระทัย จึงคิดกันกระทำการหยาบฆ่า ต่าง ๆ แต่บันดาราชกิจสิ่งใดนั้น ขันทีว่ากล่าวเอาผิด เปนชอบ ขุนนางแลอาณาประชาราษฎร์ได้รับความ เดือดร้อนนัก จึงมีขุนนางผู้ใหญ่ทั้งสองชื่อเตาบูตันผวน เห็นผิดคิดอ่านจะจับขันทีฆ่าเสีย เทาจี้ดขันทีรู้ตัวจึง ให้พักรพวกจับเตาบูตันผวนไปฆ่าเสีย เทาจี้ดแล พวกขันทีทั้งปวงยังทำการกำเริบขึ้นกว่าแต่ก่อน

พระเจ้าเลนเต้ (Emperor Ling)

ครั้นอยู่มาพระเจ้าเลนเต้เสวยราชสมบัติได้สิบสองปี (พ.ศ. ๗๑๒) ณ เดือนสี่ขึ้นสิบห้าค่ำ เสด็จอยู่บนพระเก้าอี้ณพระที่นั่งฮันตักเตียน เวลาตะวันตกเที่ยงเกิดลมพายุหนัก มีงูสีเขียวใหญ่ตกลงมา พันอยู่ที่เท้าพระเก้าอี้ซึ่งเสด็จอยู่นั้น พระเจ้าเลนเต้ตกพระทัยล้มลงจากพระเก้าอี้หาพระสติมิได้

^๒ เรื่องไซฮั่น

^๓ เรื่องตั้งฮั่น

ชาวรักษาทรงองค์เข้าช่วยพยุงเจี๋ยเสด็จเข้าไปที่ข้างใน บันดาขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยซึ่งเฝ้าอยู่นั้น เห็นงูก็ตกใจกลัวต่างคนก็วิ่งหนีไป อยู่หน่วยหนึ่งงูนั้นก็หายไป จึงเกิดฟ้าร้องฝนตกท่าใหญ่ ลูกเห็บตกลงตึกแลเรือนราษฎรทั้งปวงหักทลายเป็นอันมาก จนเวลาเที่ยงคืนฝนจึงหยุด ครั้นอยู่มาได้สี่ปี (พ.ศ. ๗๒๖) ฝนเดือนยี่ เมืองลกเอียงแผ่นดินไหว น้ำทะเลเกิดใหญ่ท่วมตึกแลเรือนอาณาประชาราษฎร ซึ่งอยู่ตีนทำนั้นถล่มลอยไปเป็นอันมาก ไก่ตัวเมียกลายเป็นตัวผู้

ครั้นถึงเดือนหกขึ้นค่ำหนึ่ง เกิดนิมิตเป็นควันเพลิงพุ่งขึ้นไปสูงประมาณยี่สิบวา แล้วควันเพลิงนั้นพุ่งเข้าไปในพระที่นั่งอุตักเตียน ครั้นณเดือนเจ็ดเกิดนิมิตรัศมีรุ่งตกลงในพระราชวัง แลเขารันชิวสูงใหญ่บันดาลแตกทลายลง พระเจ้าเลนเต้จึงถามขุนนางทั้งปวงว่า นิมิตวิปริตดังนี้จะดีร้ายประการใด ยีหลงขุนนางจึงเขียนหนังสือลับกราบทูลว่า เหตุทั้งปวงนี้เพราะชั้นที่ประพุดล่องพระราชอาญา จึงเกิดนิมิตให้พระองค์ปรากฏ

เตียวเหยียง (Zhang Rang)

พระเจ้าเลนเต้เห็นหนังสือนั้น ทอดพระทัยอยู่มิได้ตรัสประการใด แล้วเสด็จลุกขึ้นผลัดฉลองพระองค์ใหม่ เเทาเจียดชั้นที่เฝ้าอยู่หลังพระที่นั่งมองเห็นหนังสือนั้นจึงคิดอ่านกับพรรคพวกว่า จะหาความผิดข้อใหญ่ใส่โทษ ยีหลงให้ออกจากที่ขุนนาง แลพวกเเทาเจียดชั้นที่ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ขึ้นแก้อันนี้ ชื่อเตียวตงหนึ่ง เตียวเหยียงหนึ่ง ฮองสีหนึ่ง ตวนกุยหนึ่ง เทาล่าหนึ่ง เกียนสิดหนึ่ง เหง่หุยหนึ่ง ก๊กแสงหนึ่ง เชียงกงหนึ่ง เป็นสิบคนทั้งเเทาเจียด ถ้าขุนนางผู้ใดมิได้อยู่ในโอวาทก็ให้ถอดเสีย ผู้ใดอยู่ในบังคับบัญชานั้นก็ให้ยกตั้งแต่งขึ้น แลเเทาเจียดกับพวกแก้อันนั้นตั้งชื่อตัวเป็นสิบเสียงสี่ แลพระเจ้าเลนเต้ขึ้นชื่อถือถ้อยคำเตียวเหยียงเรียกเป็นบิดาเลี้ยง ราชการราษฎรทั้งปวงได้ความเดือดร้อน เกิดโจรผู้ร้ายปล้นสะดมมากเป็นอันมาก

“ตามฉบับไทยมีชื่อชั้นที่เพียง ๙ คน สอบฉบับจีนได้ชื่อ “เชียงกง” อีกคน ๑ จึงรวมเต็ม ๑๐ คน

ฝ่ายเมืองกิลกุนนั้น มีชายพี่น้องสามคน ชื่อเตียวก๊กหนึ่ง เตียวโป่หนึ่ง เตียวเหลียงหนึ่ง แลเตียวก๊กนั้นไปเที่ยวหาขายบนภูเขา พบคนแก่คนหนึ่ง ผิวหน้านั้นเหมือนทารก จักซุนนั้นเหลือมือถือไม้เท้า คนนั้นพาเตียวก๊กเข้าไปในถ้ำจึงให้หนังสือตำราสามฉบับ ชื่อไท่ผางเยาสุด แล้วว่าตำรานี้ท่านเอาไปช่วยทำนุบำรุงคนทั้งปวงให้อยู่เย็นเป็นสุข ถ้าตัวคิดร้ายมีชื่อตรงต่อแผ่นดิน ภัยอันตรายจะถึงตัวเตียวก๊กกราบไหว้แล้วจึงถามว่าท่านนี้ชื่อใด คนแก่ นั้นจึงบอกว่า เราเป็นเทวดา บอกแล้วก็เป่นลมหายไป

ฝ่ายเตียวจี้ก๊กก็กลับมาบ้าน จึงเรียนตามตำราทั้งกลางวันกลางคืน ก็เรียกลมเรียกฝนได้ สารพัดทุกประการ จึงตั้งตัวเปนโตหยีน แปลภาษาไทยว่าพราหมณ์มีความรู้ ครั้งนั้นท่าลงเมือง กิลกุกุน ชาวเมืองทั้งปวงเกิดความไข้ เตียวจี้ก๊กจึงเขียนเลขยันตร์ตามตำรา ไปแจกให้ชาวเมืองบังบัค ความไข้ คนก็นับถือเตียวจี้ก๊กมาเปนศิษย์ให้สั่งสอนอยู่ประมาณร้อยเศษ เตียวจี้ก๊กจึงไปเที่ยวรักษาไข้ ตามเมืองใหญ่น้อย คนทั้งปวงได้เลขยันตร์ซึ่งเตียวจี้ก๊กให้ นั้น ความไข้อันตรายนั้นก็หาย ชาวเมืองทั้งนั้นก็นับถือไปอยู่เปนศิษย์เตียวจี้ก๊กทวีมากขึ้นทุกวัน เตียวจี้ก๊กครั้งนี้ศิษย์มากแล้ว จึงตั้งศิษย์ไว้เปนนายบ้าน ซ่องสามสิบตำบล ตำบลใหญ่คนประมาณหมื่นเศษ ตำบลน้อยมีคนประมาณหกพันเจ็ดพัน มีนายคุมไพร่มีธงสำหรับรบศึกทุกตำบล

เตียวจี้ก๊กตั้งตัวเปนจกุกุน แปลว่าพระยา แล้วจึงแต่งอุบายให้ปรากฏไปว่า แผ่นดินจะผันแปรปรวนไปแล้ว จะมีผู้มีบุญมาครองแผ่นดินใหม่บ้านเมืองจะเปนสุข แล้วให้อาปนุขาวเขียนเปนอักษรไว้ที่ประตูบ้านเรือนสองตัว อักษรว่า ปิซวดบ้านเมืองจะเปนสุข แลเมืองเฉงจิว เมืองอิวจิว เมืองชีวจิว เมืองเกงจิว เมืองยงจิว เมืองกุนจิว เมืองอิจิว ชาวเมืองทั้งแปดเมืองนั้นก็นับถือเขียนเอาชื่อเตียวจี้ก๊กไว้บูชาทุกบ้านเรือน เตียวจี้ก๊กจึงใช้ม้าอ้วนยี่เอาเงินทองไปให้ของสี่ซันที่เปนกำนัล แล้วม้าอ้วนยี่บอกความลับแก่ของสี่ซันที่ว่า เตียวจี้ก๊กส่งมาว่าให้อองสี่ช่วยทำการเปนไส้ศึกในเมือง แล้วเตียวจี้ก๊กจึงคิดอ่านกับน้องชายสองคนว่า ถ้าจะคิดอ่านการสิ่งใดเอาใจไพร่เปนประมาณ บัดนี้ชาวเมืองทั้งแปดเมืองก็รักใคร่นับถืออยู่ในโอวาทเราสิ้นแล้ว เมื่อการพร้อมฉนี้ ควรจะคิดเอาแผ่นดิน ครั้นจะมีคิดการบัดนี้ก็เสียดายดูมิควร น้องสองคนก็ยอมด้วย เตียวจี้ก๊กจึงซ่องสมุทหาร แลเครื่องศัสตราวุธพร้อมเตรียมไว้ถึงกำหนดแล้วจะได้ทำการสอดก

แล้วเตียวก็จึงใช้ศิษย์คนหนึ่งซื้อตองจิว ถือนั่งสือลับไปบอกของสี่ ตองจิวมิได้เอาหนังสือ
นั้นไปให้ของสี่ เอาหนังสือนั้นไปให้ขุนนางกราบทูลพระเจ้าเลนเต้ ๆ จึงให้โฮจิ้นขุนนางผู้ใหญ่
ยกกองทัพไปจับม้าอ้วนยี่ซึ่งเอาของกำนัลไปให้ของสี่ซึ่งที่มาฆ่าเสีย จับของสี่ซึ่งที่ใส่คุกไว้

ฝ่ายเตียวก็ครั้งรู้ข่าวก็ไปเตรียม
ทหารไว้พร้อม แล้วจึงตั้งตัวเพนเทียนกงจังกุน
แปลว่าเพนเจ้าพระยาสวรรค์ แล้วตั้งเตียวไป
ผู้น้องเพนแตงจังกุน แปลว่าเจ้าพระยาแผ่นดิน
ตั้งเตียวเหลียงน้องผู้น้อยเพนอินกังกุง
แปลว่าเจ้าพระยามนุษย์ เตียวก็ป่าวประกาศ
แก่ทหารแลไพร่พลทั้งปวงว่า เมืองพระเจ้า
เลนเต้จะสาบสูญฉิบหายแล้ว ผู้มีบุญจะมาเสวย
สมบัติใหม่ คนทั้งปวงจงทำตามคำเทวดาท่านาย
เถิด จะได้อยู่เย็นเป็นสุขพร้อมมูลกัน

ไพร่พลทั้งปวงก็ยินดีด้วย เตียวก็ให้เอาผ้าเหลืองโปกสีสะเปนสำคัญ คนประมาณสี่สิบห้า
สิบหมื่น เตียวก็กับทหารทั้งปวงพร้อมใจกันเปนโจร หาผู้ใดจะต้านทานมิได้มีกำลังมากขึ้น โฮจิ้นจึง
เอาเนื้อความกราบทูลพระเจ้าเลนเต้ ๆ ให้มีตราไปทุกหัวเมืองว่า ถ้าผู้ใดมีฝีมือกล้าหาญให้ช่วยกันจับ
โจรโปกผ้าเหลือง ได้แล้วจะปูนบำเหน็จให้เปนขุนนาง แล้วสั่งจางเจียงทหารเอกหนึ่ง โลงจิ้นหนึ่ง
ของฮูสงหนึ่ง จูฮี้หนึ่ง ให้คุมทหารยกออกไปเปนสามด้าน ให้จับตัวเตียวก็จงได้

ฝ่ายเตียวก็ยกทหารเข้าตีปลายแดนเมืองอิวจิว เล่าเอี้ยนเจ้าเมืองอิวจิวนั้นเปนชาวเมือง
กังกแฮ เปนเชื้ออันโกโจเปนหลานหลังจางของ รู้ข่าวว่าโจรโปกผ้าเหลืองมาตีปลายแดนเมืองอิวจิว จึงให้
หาเจาเจ็งนายทหารมาปรึกษา เจาเจ็งจึงว่าโจรมีกำลังมากนักทหารเมืองเราน้อย จำจะให้หนังสือไป
เกลี้ยกล่อมป่าวร้องชาวเมืองซึ่งอยู่ปลายแดนว่า ถ้าผู้ใดกล้าหาญมีปัญญาจับโจรได้ จะบอกความชอบ
ไปให้กราบทูลพระเจ้าเลนเต้ เล่าเอี้ยนเห็นชอบด้วยจึงให้ทำตาม แล้วแต่งหนังสือเกลี้ยกล่อมแจก
ไปทุกหัวเมือง ให้เจ้าเมืองเอาหนังสือปิดไว้ทุกประตูเมือง

แลเมืองตั้นก้วนมีชายคนหนึ่งชื่อเล่าปี่ เมื่อน้อยชื่อเหียนเต็ก ก็ไม่สู้รักเรียนหนังสือแต่มีปัญญา น้ำใจนั้นดี ความโกรธความยินดีมิได้ปรากฏออกมาภายนอก ใจนั้นอารีย์นักมีเพื่อนฝูงมาก ใจกว้างขวาง หมายถึงเป็นใหญ่กว่าคนทั้งปวง กอไปด้วยลักษณะรูปใหญ่สมบุรณสูงประมาณห้าศอกเศษ หุยานถึงบ่า มีเอวถึงเข่า หน้าขาวดั่งสีหยก ฝีปากแดงดั่งชาด แต้ม จักขุชำเลืองไปเห็นหู แลเล่าปี่นั้นเป็นบุตรเล่าเหง เล่าเหงเป็นเชื้อวงศ์พระเจ้าฮั่นเกงเต้ เล่าเหงตายตั้งแต่ภรรยา เล่าปี่ผู้บุตรมีกตัญญูรักขามารดา มิให้อาหาร แลเล่าปี่กับมารดาเป็นคนซื่อใจไร้ทรัพย์สิน ทอเสื้อขายเลี้ยงชีวิต บ้านที่เล่าปี่อยู่นั้น ชื่อบ้านเล่าของฉุนอยู่ใกล้เมืองตั้นก้วน เรือนนั้นอยู่ริมต้นหม่อน ๆ นั้นสูงประมาณแปดวาเศษ กิ่งนั้นเป็นพุ่มดั่งฉัตร มีหมอดูคนหนึ่งเดิรมาเห็นภูมิบ้านแลต้นหม่อนดั่งตำรา จึงทายว่าบ้านนี้มีผู้มีบุญอยู่ เล่าปี่เมื่อยังเด็กอยู่นั้น เล่นกับลูกชาวบ้านทั้งปวง เล่าปี่จึงว่า ถ้ากูได้เป็นเจ้ากูจะเอาต้นหม่อนต้นนี้ไปทำคันเศวตฉัตรกัน เล่าฮ้วนก็ผู้เป็นอาว์ได้ยินเล่าปี่ว่าประหลาด จึงชมเล่าปี่ว่าจะมีบุญเป็นมั่นคง เล่าฮ้วนก็ทำนุบำรุงให้เงินทองแก่เล่าปี่เนื่อง ๆ เมื่อเล่าปี่อายุได้สิบห้าปี มารดาจึงให้ไปเรียนหนังสือกับเต้เหียนผู้เป็นครู เล่าปี่นั้นมีเพื่อนสองคน ชื่อโลติดหนึ่ง กองซุนจ้านหนึ่ง เรียนหนังสืออยู่ด้วยกันจนอายุได้สิบห้าปี ขณะนั้นเล่าปี่เดิรไปเห็นหนังสือซึ่งปิดไว้ที่ประตูเมือง เล่าปี่คิดไปมิตลอดยื่นดูหนังสือทอดใจใหญ่อยู่

เล่าปี่ (Liu Bei)

เตียวหุย (Zhang Fei)

มีคนหนึ่งยืนอยู่ข้างหลังเล่าปี่แล้วว่า เป็นผู้ชายไม่ช่วยทำนุบำรุงแผ่นดินแล้วสิมาทอดใจใหญ่ ฝ่ายเล่าปี่กลับหน้ามาดู เห็นผู้นั้นสูงประมาณห้าศอก สีสะเหมือนเสือ จักขุกลมใหญ่ คางพองโต เสียงดังฟ้าร้อง กิริยาดังม้าควบ เห็นผิดประหลาดจึงถามว่าท่านนี้ชื่อใด ผู้นั้นจึงตอบว่าเราชื่อเตียวหุย เอ๊กเต็กบ้านอยู่ตั้นก้วน เรามีทรัพย์สินไร่นาเป็นอันมาก ทั้งร้านสุกรสุราก็มีชาย เราพอใจคบเพื่อนฝูงซึ่งมีสติปัญญา บัดนี้เห็นท่านดูหนังสือแล้วทอดใจใหญ่จึงทักจะใครู้เนื้อความ

เล่าปี่จึงว่าเราเป็นเชื้อพระเจ้าฮั่นเกงเต้ชื่อเล่าปี่ ได้ยินข่าวว่าโจรโพกผ้าเหลืองมาทำอันตรายแผ่นดิน เราคิดจะใคร่อาสาแผ่นดินไปปราบโจร แต่ขัดสนด้วยกำลังน้อยทรัพย์ก็น้อยคิดไปมิตลอด จึงทอจิตใจใหญ่ เทียวหุยจึงว่าทรัพย์นั้นเรามีอยู่ เราจะคิดกันไปเกลี้ยกล่อมชาวเมืองซึ่งมีฝีมือกล้าหาญ ท่านกับเราจะยกออกไปจับโจรจะเห็นประการใด เล่าปี่ได้ฟังก็ดีใจจึงชวนเตียวหุยเข้าไปในบ้านสุราซื้อสุราแล้วก็ชวนกัน นั่งกินอยู่

กวนอู (Guan Yu)

มีคนหนึ่งรูปร่างโตใหญ่ซบเขี้ยวมาถึงหน้าร้านสุราเข้าไปเรียกผู้ขายสุรา ว่า เอาสุรามายขายจงเร็ว เรากินแล้วจะรีบไปอาสาแผ่นดิน เล่าปี่เห็นผู้นั้นสูงประมาณหกศอกหนวดยาวประมาณศอกเศษ หน้าแดงดังผลพุทราสุก ปากแดงดังชาดแต่ม คิ้วตั้งตัวโหมจักชวยาวตั้งนการระเวก เห็นกิริยาผิดประหลาดกว่าคนทั้งปวง เล่าปี่จึงชวนเข้าไปนั่งกันสุราดื่มแล้วถามว่าท่านชื่ออะไร ผู้นั้นจึงบอกว่าเราชื่อกวนอู อีกชื่อหนึ่งนั้น หุนเตี๋ย บ้านเราอยู่เมืองฮอตตั้งโกเหลียง ที่เมืองฮอตตั้งโกเหลียงนั้น มีคนหนึ่งมีทรัพย์มากร้ายกาจสามทหารข่มเหงคนทั้งปวง เราเห็นผิดนักเราจึงฆ่าผู้นั้นเสียแล้วหนีไปเที่ยวอยู่เป็นหลายหัวเมือง บัดนี้เราได้

ยินว่าเมืองนี้มีหนังสือเกลี้ยกล่อมปวาร้องให้อาสาแผ่นดิน จับโจรโพกผ้าเหลือง เราจึงมาหวังจะอาสาแผ่นดิน เล่าปี่จึงตอบว่า เรากับเตียวหุยคิดต้องกันกับท่าน กวนอูได้ยินก็ดีใจ เทียวหุยจึงว่าเราทั้งสามคิดการต้องกัน เชิญท่านทั้งสองมาที่บ้านเรา ที่หลังบ้านเรามีสวนดอกไม้แล้วเป็นที่สังค ดอกยี่โถก็บานอยู่เป็นอันมาก จะได้บูชาพระแลเทวดา แล้วจะได้อิสต์ต่อกันทั้งสามให้เปนน้ำหนึ่งใจเดียวกันจะได้คิดการใหญ่สืบไป เล่าปี่กวนอูได้ยินก็ยินดี จึงชวนกันไปยังบ้านเตียวหุย ครั้นรุ่งขึ้นเตียวหุยจึงจัดม้าขาวกระบือดำและบุเทียนสี่ของทั้งปวง แล้วชวนกันออกมายังสวนดอกไม้ จึงจุดธูปเทียนไหว้พระแลบูชาเทวดาแล้วจึงตั้งสัตย์สาบาลต่อกันว่า ข้าพเจ้าเล่าปี่กวนอูเตียวหุยทั้งสามคนนี้อยู่ต่างเมือง วันนี้ได้มาพบกัน จะตั้งสัตย์สาบาลเปนน้องร่วมท้องกันเปนน้ำใจเดียวชื่อสัตย์ต่อกันสืบไปจน วันตาย จะได้ช่วยทำนุบำรุงแผ่นดินให้อยู่เย็น เปนสุข ถ้ามีภัยอันตรายสิ่งใดแลรบศึกเสียที ข้าพเจ้ามิได้ทิ้งกัน จะแก้กันกว่าจะตายทั้งสาม แลความสัตย์นี้ข้าพเจ้าได้สาบาลต่อหน้าเทวดาทั้งปวงจงเปนนิตยพยาณ

ถ้าสืบไปข้างหน้าข้าพเจ้าทั้งสามมิได้ชื่อตรงต่อกัน ขอให้เวทดาสังหารผลาญชีวิตให้ประจักษ์แก่ตาโลก จึงเรียกเล่าปีเป็นพี่เอื้อย กวนอู เป็นน้องกลาง เตียวหุยเป็นน้องสุด แลชาวบ้านซึ่งกล้าหาญนั้นมาเข้าเกลี้ยกล่อมด้วย เป็นคนสามร้อยคน ก็กินโต๊ะเลี้ยงดูกันแล้ว จัดเครื่องคัสตราวุธเป็นอันมากยังขัดสนแต่ม้า

จึงมีคนมาบอกเล่าปีว่ามีพ่อค้าม้าต้อนม้าเข้ามาในบ้านเราเล่าปีจึงออกไปรับพ่อค้าม้าสองคนเข้ามา คนหนึ่งชื่อเตียวสิเผง คนหนึ่งชื่อเล่าสง บอกเล่าปีว่าข้าพเจ้าค้าขายม้าเป็นหลายปี มาปีนี้ไปขายม้าพบโจรกลางทางไปไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงกลับมาเมืองนี้ เล่าปีจึงชวนพ่อค้าม้าสองคนเข้าไปในบ้าน ให้แต่งโต๊ะเลี้ยงแล้วบอก

ว่าเราคิดกันจะไปจับโจรซึ่งทำจลาจลในแผ่นดิน เตียวสิเฟิงเล่าสงว่า ท่านคิดนี้ต้องกับข้าพเจ้าแล้ว จึงจัดแจงม้าห้าสิบลำกับเงินห้าร้อยตำลึง เหล็กร้อยทาบให้เปนกำลัง เล่าปี่จึงขอบคุณพ่อค้าม้าทั้งสอง คน แล้วหานายช่างมาตีเปนกระบี่สองเล่มสำหรับถือ ซึ่งกวนอูจะถือนั้นให้ช่างตีเปนง้าวเล่มหนึ่ง ยาวสิบเอ็ดศอกหนักแปดสิบสองซั่ง เตียวหุยถือนั้นให้ตีเปนทวนเล่มหนึ่ง ยาวสิบศอกหนักแปดสิบห้าซั่ง แล้วให้ทำเครื่องเกราะแลอานม้า สำหรับรบครบทั้งสามนาย แล้วจึงเกลี้ยกล่อมชาวบ้านที่มีฝีมือกล้าแข็งได้ห้าร้อยคนจึงพาไปหาเจาเจิ้ง ๆ จึงพาไปหาเล่าเอียนผู้เปน เจ้าเมือง ทั้งสามพี่น้องจึงคำนับ แล้วบอกชื่อแลแซ่ เล่าเอียนได้ยินว่าเปนแซ่เดียวกันก็ยินดีนัก จึงรับไว้เปนหลานชาย

ครั้นอยู่มาหลายวัน จึงมีคนถือหนังสือบอกเข้ามา ว่า โจรโปกผ้าเหลืองทหารเอกชื่อ เทียวอันจี้ คุมพลประมาณห้าหมื่น ยกเข้ามาแดนเมืองตุ้นก้วน เล่าเอียนจึงสั่งเจาเจิ้งให้หาตัวเล่าปี่กวนอูเตียวหุยมา แล้วให้กุมพลห้าร้อยยกออกไปจับโจร เล่าปี่กวนอูเตียวหุยยินดีนัก ก็ยกทหารห้าร้อยออกไปถึงตำบลเขาไท่เหียงสัน แลไปเห็นพวกโจรยกมาเปนอันมาก แลพวกโจรนั้นมีได้เกล้ามวย กระจายผมเอาแต่ผ้าเหลืองโปกสีสะตั้งสิ้น เล่าปี่จึงให้ตั้งค่ายลงไว้ แล้วขับม้าออกไปหน้าทหาร แลฝ่ายขวานั้นม้ากวนอู ฝ่ายซ้ายนั้นม้าเตียวหุย เล่าปี่จึงเอาแซ่ม้าขี่หน้าดำพวกโจรว่าอายพวกขบถ เทียวอันจี้โจรหนักจึงใช้ทหารเอกชื่อเตงเมามาขี่ม้าออกไปรบ เตียวหุยถือทวนยาวสิบศอกขับม้าเข้ารบกับเตงเมา เตียวหุยรำเพลงทวนแทงถูกอกเตงเมาทกม้าตาย

เล่าเอียน (Liu Yan)

เทียวอันจี้โจรหนักถือง้าวขับม้าออกจะรบด้วยเตียวหุย กวนอูเห็นจึงขับม้าผ่านหน้าม้าเตียวหุยออกมาจะรบ เทียวอันจี้เห็นรูปกวนอูก็ตกใจเสียที กวนอูเอาง้าวฟันเทียวอันจี้ตัวขาดอกเปนสองท่อน พวกโจรทั้งนั้นก็แตกกระจายไปสิ้น เล่าปี่จึงขับทหารเข้าไปจับพวกโจรได้เปนอันมาก แลยกทหารกลับมาเมืองตุ้นก้วน

ฝ่ายเล่าเอี้ยนครั้งรู้ข่าวก็ออกไปรับเล่าปี่ถึงประตูเมือง แล้วพากันกลับเข้ามา จึงขุนบำเหน็จพวกทหารตามสมควร ครั้นรุ่งขึ้นม้าใช้ถือหนังสือสิบเก้งเจ้าเมืองเฉงจี้มาถึงเจ้าเมือง ตุ่นก้วนว่า บัดนี้มีโจรโปกผ้าเหลืองยกมาล้อมเมืองเฉงจี้จะขอกองทัพไปช่วย เล่าเอี้ยนจึงหาเล่าปี่มาปรึกษา เล่าปี่ว่าข้าพเจ้าแลน้องข้าพเจ้าจะขออาสายกไปช่วยเมืองเฉงจี้ เล่าเอี้ยนมีความยินดี จึงสั่งเจาเจิ้งให้คุมทหารห้าพันยกไปกับเล่าปี่กวนอูเดียวหุย เล่าปี่กับเจาเจิ้งยกทหารมาถึงเมืองเฉงจี้ พวกโจรเห็นกองทัพยกออกมา ก็เข้าตี

ฝ่ายเล่าปี่เจาเจิ้งทหารน้อยจึงถอยทัพออกมา แล้วปรึกษากันกับกวนอูเดียวหุยว่า ทหารเราน้อยกว่าพวกโจร เราจะคิดпенกลศึกจึงจะเอาชัยชนะได้ แล้วเล่าปี่ให้กวนอูคุมทหารพันหนึ่ง ไปชุมนุมอยู่ตำบลเขาซ่างซ่ายทาง ให้เดียวหุยคุมทหารพันหนึ่ง ไปชุมนุมอยู่ซ่างซาทาง กำหนดว่าถ้าได้ยินเสียงม้าห้อแล้วเมื่อใด ให้ยกทหารตีกระหนาบเข้ามาทั้งสองซ่าง กวนอูเดียวหุยก็ยกไปตามสั่ง ครั้นรุ่งขึ้นเล่าปี่กับเจาเจิ้งยกทหารไปตามทางซึ่งกวนอูเดียวหุยชุมนุมอยู่ นั้น

ฝ่ายพวกโจรก็รุกไล่เล่าปี่มา เล่าปี่ก็ให้ถอยทัพมาถึงภูเขาซึ่งชุมนุมทหารอยู่นั้น แล้วให้ตีม้าห้อสัญญาณขึ้น ฝ่ายกวนอูเดียวหุยซึ่งคุมทหารอยู่นั้น ก็ยกตีกระหนาบออกมาทั้งสองซ่าง เล่าปี่ก็ขับทหารตีเพนหน้ากระดานขึ้นไป

๑. กวนอู.   ๒. เล่าปี่.   ๓. เตียวหุย

ฝ่ายทัพโจรเสียทีก็แตกหนีเข้ามาซาลกำแพงเมืองเฉงจิว ทัพเล่าปี่กวนอูเตียวหุยก็ไล่ตีกระหนาบพวกโจรมา สิบเกงเจ้าเมืองเฉงจิวเห็น จึงยกทหารออกตีกระหนาบเป็นสี่ด้าน พวกโจรนั้นระส่ำระสายเจ็บป่วยล้มตายเป็นอันมาก ก็แตกหนีไปสิ้น สิบเกงจึงปูนบำเหน็จทหารเล่าปี่ตามสมควร แล้ว เจาเจิ้งว่าเราจะยกทหารกลับไปเมืองตุนก้วน

เล่าปี่จึงว่า ได้ยินข่าวว่าโลติดผู้เป็นตงลงเจียงเป็นทหารเอกพระเจ้าเลนเต้รบกับเตียวก๊กนายโจรอยู่ตำบลเมืองกงจ้ง ข้าพเจ้าจะขอทหารไปรบพวกโจร เจาเจิ้งจึงจัดทหารให้เล่าปี่ห้าร้อย เจาเจิ้งก็ยกทหารสี่พันห้าร้อยกลับมาเมืองตุนก้วน ฝ่ายเล่าปี่กวนอูเตียวหุยก็ยกไปถึงเมืองกงจ้ง แล้วชวนกันไปหาโลติด จึงเอาข้อราชการซึ่งได้รับโจรนั้นแจ้งแก่โลติด ๆ ยินดีนัก จึงว่าท่านทั้งสามอยู่ทำราชการด้วยเราเถิด

โลติด (Lu Zhi)

ฝ่ายเตียวก๊กมีพวกโจรประมาณสิบห้าหมื่น โลติดนั้นมีทหารประมาณห้าหมื่น แลทัพโลติดกับเตียวก๊กตั้งค่ายประชิดกันอยู่ยังมีได้แพ้ชนะกัน โลติดจึงว่าแก่เล่าปี่ว่า เตียวโปเตียวเหลียงผู้น้องเตียวก๊กนั้นคุมโจรไปรบกับฮองฮูสงแลจูฮี้อยู่เมืองเองฉวน เราจะเกณฑ์ทหารให้พันหนึ่งกับทหารของท่านนั้น จงยกไปช่วยฮองฮูสง จูฮี้ ณ เมืองเองฉวน แล้วให้สิบเอ้าวราชการหนักเบามาจงได้ เล่าปี่รับคำแล้วยกทหารรีบไป ทั้งกลางวันกลางคืน

ฝ่ายฮองฮูสงกับจูฮันตั้งทหารออกรบกับพวกโจรยังมีแพ้ชนะกัน พันเวลาแล้วเดี๋ยวไปเที่ยวเหลียงให้ทหารถอยเข้ามาที่มั่น แล้วให้อาพางทำชุมรุมขึ้นในค่าย ฝ่ายฮองฮูสงกับจูฮูรู้จึงปรึกษากันว่า บัดนี้พวกโจรเอาพางทำชุมรุมขึ้นในค่าย เราจะคิดเอาเพลิงเผาค่ายพวกโจรเสียจงได้ จึงให้ทหารมัดหญ้าคนละมัด ให้ชุดอุโมงค์เข้าไปถึงริมค่ายโจรให้อาพางไปกองชุมไว้ตามริมค่าย ครั้นเวลากลางคืนประมาณสองยามเกิดลมพายุใหญ่พัดหนักทหารทั้งปวงได้ที่ให้สัญญาพร้อมกันแล้ว จุดเพลิงระดมเผาค่ายโจรไหม้ขึ้นสิ้น แสงเพลิงดุจกลางวัน พวกโจรทั้งปวงตกใจมีทันใส่เกราะแลผูกอานม้า ก็แตกกระจายหนีเพลิงร่นวายอยู่ ฮองฮูสงจูฮูซิบทหารเข้าไล่แทงฟันพวกโจรป่วยเจ็บล้มตายเป็นอันมาก

ฮองฮูสง (Huangfu Song)

โจโฉ (Cao Cao)

ครั้นรุ่งขึ้น เตียวโป้ เตียวเหลียง กับพวกโจรซึ่งเหลือนั้นก็ชวนกันหาทางที่จะหนีเอาชีวิตรอด จึงไปพบทัพหนึ่งธงแดงทั้งทัพ ทหารกองหน้าเข้าสกัดพวกโจรไว้มิให้หนีได้ แลนายทัพนั้นชื่อโจโฉ สูงประมาณห้าศอก จักขุเล็ก หนวดยาว เปนบุตรโจโก้ แลโจโฉเมื่อน้อยนั้นมักพอใจไปเล่นปายิ่งเนื้อ มักพอใจฟังร้องรำทำเพลงมีปัญญาความคิดรวดเร็ว ฝ่ายว่าโจเต๊กนั้นเห็นโจโฉเปนนักร้องไม่ทำมาหากิน ก็มีใจชิงเปนอันมาก จึงเดิรไปจะเอาเนื้อความบอกโจโก้ผู้พี่ โจโฉเห็นว่าอ่าวซึ่งอยู่จะเอาเนื้อความไปบอกบิดา โจโฉทำมีอันเปนล้มลง อ่าวเห็นจึง

ร้องบอกโจโก้วว่าโจโฉมีอันเปน โจโก้ตกใจว่าบุตรมีอันเปนก็วิ่งมาดู โจโฉลุกขึ้นเล่นปรกต้อย โจโก้จึงว่าอ่าวเองไปบอกว่าเองมีอันเปน บัดนี้หายแล้วหรือ โจโฉจึงว่าแต่่น้อยมาข้าหาเจ็บป่วยสิ่งใดไม่ เพราะอ่าวซึ่งข้าจึงเอาความมิดมาใส่ แต่่นั้นไปโจโก้ก็เชื่อคำโจโฉ ถึงอ่าวจะเอาความสิ่งใดมาบอกโจโก้มิได้ เชื่อคำน้องชาย โจโฉยิ่งกำเริบใจเล่นหัวหยาบซ่าไปกว่าแต่ก่อน เพื่อนเล่นทั้งปวงทอดจายกยอโจโฉว่าแผ่นดินบัดนี้เป็นจลาจลอยู่ หาผู้ใดซึ่งมีสติปัญญาจะปราบปรามอันตรายให้อยู่เย็นเปนสุขไม่ เราทั้งปวงเห็นแต่ท่านมีสติปัญญา จะคิดอ่านปราบปรามให้แผ่นดินเปนสุขได้ แลเมืองลำหยงนั้นมีคนหนึ่งชื่อโทเง้า ว่าแก่คนทั้งปวงว่า แผ่นดินเมืองหลวงนั้นจะสูญเสียแล้ว ซึ่งจะปราบแผ่นดินให้ราบนั้นเห็นแต่โจโฉผู้เดียว แลในเมืองหลินหลามีหมอคนหนึ่งชื่อเขาเฉียวรู้ลักษณะคน โจโฉจึงไปหาเขาเฉียวถามว่าข้าพเจ้านี้สืบไปภายหน้าเห็นตัวประการใด เขาเฉียวนิ่งอยู่ โจโฉจึงถามซ้ำไปอีก เขาเฉียวจึงว่าท่านมีปัญญามาก จะป้องกันแผ่นดินได้อยู่ แต่มิได้สัจย์ชื่อต่อแผ่นดิน จะเปนศัตรูราชสมบัติ โจโฉหัวเราะชอบใจ ครั้นอายุโจโฉได้ยี่สิบปี จึงเข้าไปทูลราชการฝ่ายทหารในเมืองลกเอี้ยง โจโฉจึงให้เอาไม้สำคัญห้าสิบไปปักไว้ทั้งสี่ประตูเมือง ห้ามมิให้คนเดิรกลางคืน ถ้าเดิรไปมาผิดประหลาตให้จับเอาตัวมาทำโทษ ครั้นกลางคืนวันหนึ่งโจโฉไปตระเวนพบเอาขันทีเดิรมาผิดเวลา โจโฉให้จับเอาตัวมาตีสิบห้าที แลโจโฉนั้นทำราชการเข้มแข็งขึ้นทุกวัน คนทั้งปวงยำเกรงเปนอันมาก พระเจ้าเลนเต้จึงตั้งให้เปนขุนขิวเหลียง ครั้นพวกโจรโพกผ้าเหลืองกำเริบจลาจลขึ้นในเมืองเองฉวน พระเจ้าเลนเต้จึงให้โจโฉเลื่อน

ที่เปนนโตะอยู่ให้คุมทหารห้าพันยกไปช่วยเมือง เองฉวน จึงพบเตียวโป้เตียวเหลียงกับพวกโจรที่เสียชีวิตแตกหนีมานั้น โจโฉจึงรบสกัดไว้ ฆ่าพวกโจรเสียประมาณหมื่นเศษ ทหารโจโฉได้มาแลเครื่องศาสตราวุธเป็นอันมาก แต่ตัวเตียวโป้เตียวเหลียงนั้นหนีได้ โจโฉจึงเข้าไปหาของสูง จูฮี บอกข้อราชการแล้ว โจโฉขอเอาทหารไปตามเตียวโป้เตียวเหลียง

ฝ่ายเล่าปี่กวนอูเตียวหุยยกมาถึงเมืองเองฉวน ได้ยินเสียงรบพุ่งกันแล้วแลเห็นแสงเพลิงสว่าง จึงเร่งทหารรีบไปจะช่วย พอมาถึงเข้าพวกโจรนั้นก็แตกไป เล่าปี่จึงพา กวนอูเตียวหุยเข้าไปหาของสูง จูฮี แล้วบอกว่าโลติดให้ข้าพเจ้ามาช่วยราชการท่าน ของสูงจูฮีว่าชอบใจนักแล้วบอกว่า บัดนี้เตียวโป้เตียวเหลียงแลพวกโจรนั้นแตกแล้ว เราเห็นเตียวโป้เตียวเหลียงจะหนีไปหาเตียวก็ผู้พี่เมืองจงกั๊ก ถ้าท่านเร่งยกทหารรีบตามกั๊กสกัดเห็นจะได้ตัว เล่าปี่กวนอูเตียวหุยก็ลายกทหารกลับไป ถึงกลางทาง พอพบข้าหลวงคุมคนโทษซึ่งกรงใส่เกวียนมา จึงแลไปเห็นโลติดจำซึ่งอยู่ในกรง เล่าปี่ตกใจโจนลงจากม้าเข้าไปถามโลติดว่าเหตุใดจึงเป็นโทษฉนี้ โลติดบอกว่าเราล่อมเตียวก็กั๊กจะใกล้แตกอยู่แล้ว เตียวก็มีความรู้เป็นอันมากจะเอาโดยเร็วยังมีได้ พระเจ้าเลนเต้จึงใช้จูงชาววังมาสืบข่าวราชการ จูฮองจะเอาของกำนัลสินบนแก่เรา ๆ จึงว่าในกองทัพนี้ก็ขาดเสบียงอยู่ เราจะมีสิ่งใดให้สินบนเล่า จูฮองโกรธกลับไปพูดกล่าวโทษว่าเราไม่มีได้มีใจรบพุ่ง ราชการจึงเน้นช้าอยู่ พระเจ้าเลนเต้จึงให้ตั้งโต๊ะมาเปนนายทัพแทนเรา แล้วให้จ้เราใส่กรงส่งไปเมืองหลวง เตียวหุยได้ยินก็โกรธชกดาบออกจะฆ่าผู้คุมเสียจะถอดโลติดออกจากกรง เล่าปี่จึงห้ามว่าอย่าทำ เนื้อความนี้เป็นข้อรับสั่งอยู่ จะทำแต่เอาเกอใจด้วยโกรธนั้นไม่ได้ กวนอูจึงว่าบัดนี้โลติดลีเป็นโทษแล้ว คนอื่นมาเปนนายทัพซึ่งจะทำราชการด้วยนั้นเห็นจะพึงพาอาศรัยขัดสน ถึงจะมีความชอบ ก็กลับเป็นผิดเหมือนโลติดฉนี้ เราจะกลับไปเมืองตุ้นกั๊กวนตีกั๊ก เล่าปี่เห็นชอบด้วยก็ยกไปเมืองตุ้นกั๊กวน ยกมาทางสองวันแล้วได้ยินเสียงให้ร้องข้างหลังเขา เล่าปี่จึงพา กวนอูเตียวหุยควบม้าขึ้นไปดูบนเขาแลไปเห็นทัพหลวงแตก พวกโจรโพกผ้าเหลือง

ตั้งโต๊ะ (Dong Zhuo)

ไถ่มา เล่าปีเห็นธงสำคัญจึงรู้ว่าทัพ
เดียวก็ไล่ทัพตั้งโต๊ะมา เล่าปีกวนอู
เดียวหุยจึงลงไปช่วยรบ ทัพเดียวก็
กลับแตกหนีไปทางประมาณห้าร้อย
ตั้งโต๊ะจึงได้กลับไปค่าย แล้วให้หา
เล่าปีกวนอูเดียวหุยมาถามว่า ตัวนี้
เป็นขุนนางตำแหน่งใด เล่าปีบอกว่า
ข้าพเจ้าจะได้เป็นตำแหน่งที่ขุนนาง
นั้นหาไม่ได้ ตั้งโต๊ะได้ยินดังนั้นทำ
กริยาดูหมิ่นมิได้นับถือ เล่าปีกวนอู
เดียวหุยก็ลาออกมา เดียวหุยจึงว่า
เราพี่น้องสามคนช่วยเอาชีวิตมันไว้
รอดมันก็ไม่รู้คุณเรา กลับทำหยาบซ้ำ

ดูหมิ่น ชอบแต่ฆ่าเสียจึงจะหายความแค้น แล้วจับดาบจะไปฆ่าตั้งโต๊ะเสีย เล่าปีกวนอูห้ามว่าอย่าทำ
เขาเป็นข้าหลวง เดียวหุยตอบว่าถ้าไม่ฆ่ามันเสียเราจะต้องอยู่ให้มันใช้ มันจะดูถูกยิ่งกว่านี้ เพราะมันมี
อาญาสิทธิ์ ทั้งทั้งสองจะอยู่ก็อยู่เถิดข้าจะลาไปหาที่พึ่งอื่นแล้ว เล่าปี กวนอูจึงว่าเราพี่น้องทั้งสามคน
เป็นกระไรก็เป็นด้วยกัน ซึ่งจะพลัดกันนั้นไม่ควร จะไปไหนต้องไปด้วยกัน เดียวหุยจึงว่าถ้าดังนั้นจะ
ค่อยคลายความแค้น แล้วเล่าปีกวนอูเดียวหุยก็ยกทหารกลับไปหาจูฮันเมืองเองฉวน ให้ทหารรีบเคาะ
ทั้งกลางวันกลางคืน ครั้นถึงก็พากันเข้าไปหาจูฮี แล้วเล่าข้อราชการทั้งปวงให้จูฮีฟังสิ้น จูฮีรักใคร่นับ
ถือเล่าปีกวนอูเดียวหุย เอาไว้เป็นกองเดียวกัน จูฮีจึงว่าตั้งโต๊ะนั้นบ้านอยู่เมืองหลวง ลายลิ้มโหย่เป็น
ขุนนางชื่อฮ้องโต่งทนายสิว แลตั้งโต๊ะนั้นมิได้รู้การหนักเบา มิได้รู้จักคนดีแลชั่วมิแต่ถือตัว ซึ่งท่านจะอยู่
ด้วยนั้นหาประโยชน์มิได้

ฝ่ายโจโฉซึ่งไปตามเตียวโป้เตียวเหลียง ครั้นไม่พบแล้วก็กลับมาหาของสูงองเมืองเองฉวน
เข้าทำราชการกองเดียวกันกับของสูงอง ๆ กับโจโฉ ครั้นรู้ข่าวว่าเตียวเหลียงอยู่เมืองโฉเหยง จึงยก
ทหารไปรบเตียวเหลียง ฝ่ายเตียวโป้ขึ้นไปตั้งอยู่ตำบลหลังเขาแห่งหนึ่ง มีพวกโจรอยู่ประมาณ
แปดหมื่นเก้าหมื่น

จูฮีครั้นรู้ว่าจิงให้เล่าปี่กวนอนูเตียวหุยเปนทัพหน้า จูฮีเปนทัพหลวง ยกทหารมารบเตียวโป้ ฝ่ายเตียวโป้จึงใช้โกเสงคุมพวกโจรออกมารบกับทัพหน้า เล่าปี่จึงให้เตียวหุยออกรบด้วยโกเสง ยังมีทันได้สามเพลงเตียวหุยเอาทวนแทงถูกโกเสงตมม้าตาย พวกโจรทั้งนั้นก็แตกไป เล่าปี่ขับทหารเข้าไล่ตีพวกโจรเตียวโป้จนความคิดจึงเสกคาถาให้เปนเมฆมีดอกอากาศฟ้าร้องลมพายุพัดหนักฝนตกแล้ว มีคนขี่ม้าถืออาวุธลงมาแต่อากาศ ทหารเล่าปี่เห็นก็ตกใจ เล่าปี่จึงให้ถอยทัพมาปรึกษากับจูฮี ๆ จึงว่าเขาทำด้วยความรู้ เราจะให้ทหารเอาของโสโครกขึ้นไปซ่อนไว้บนเขา ถ้าทำดังนี้อีกให้ทหารสาดเอาความรู้ก็จะเสื่อมไป เล่าปี่จึงให้กวอนูเตียวหุยคุมทหารคนละพัน เอาของโสโครกขึ้นไปไว้บนเขาทั้งสองข้างซึ่งกระหนาบทางที่จะรบกันนั้น ครั้นรุ่งขึ้นเตียวโป้ยกพวกโจรออกมา เล่าปี่ยกทหารออกโจมตีพวกโจร เตียวโป้จึงเสกคาถาเปนเมฆมีดอกฟ้าร้องลมพัดหนักฝนตก เปนคนขี่ม้าถืออาวุธลงมาจากอากาศเปนอันมาก เล่าปี่เห็นก็ทำถอยทัพมาเตียวโป้ก็ขับพวกโจรไล่ทหารเล่าปี่มาถึงเขากระหนาบสองข้างทาง กวอนูเตียวหุยจึงให้ทหารเอาของโสโครกเลโลहितสุกรสนุนั้นสาดไปถูกพวกโจร แลคนขี่ม้าซึ่งลงมาจากอากาศนั้นก็กลายเป็นกระดาศม้านั้นก็กลายเป็นมดหุ้ญไป เมฆแลฝนลมนั้นก็หายสว่างไป เตียวโป้เห็นเขาแก้ความรู้ได้ก็ถอยทัพมา

จูฮี (Zhu Jun)

จูฮีเล่าปี่ยกทหารตามรบไปจนถึงเขาทั้งสองนั้น ฝ่ายกวอนูเตียวหุยซึ่งอยู่บนเขาก็ยกทหารลงรบกระหนาบทั้งสองข้าง ทัพเตียวโป้แตกหนี เล่าปี่ยกทหารตามจึงแลไปเห็นมีหนังสือชื่อเตียวโป้ เตียวโป้นั้นหนีเข้าไปเล่าปี่เอาเกาทัณฑ์ตามยิงถูกไหล่ซ้ายเตียวโป้ ถูกเกาทัณฑ์ติดไหล่ไปเตียวโป้จึงหนีเข้าไปในเมือง

เยียงเซียแล้วปิดประตูเมืองไว้ จูฮีกับเล่าปี่ขับทหารเข้าล้อมเมืองไว้ แล้วจึงเกณฑ์ทหารให้ไปสืบข่าวของฮองตุงที่ไปรบ เดียวเหลียง พอมาใช้มาบอกแก่จูฮีเล่าปี่ว่า บัดนี้ฮองตุงยกพลไปรบกับเดียวก๊ก ๆ ตายก่อนแล้ว เดียวเหลียงผู้น้องเดียวก๊กคุมพลออกไปรบกับฮองตุง ๆ รบเดียวเหลียงแตกถึงเจ็ดครั้ง ครั้งหลัง ฮองตุงฟันเดียวเหลียงตายที่เมืองโฉหยงแล้ว แลพรรคพวกเดียวเหลียงนั้นมาเข้าเกลี้ยกล่อมเป็นอันมาก ฮองตุงจึงคุมเอาพรรคพวกเดียวก๊กกับศพเดียวก๊กขึ้นไปถวายพระเจ้าเลนเต้ ๆ จึงเลื่อนที่ให้ ฮองตุงเป็นที่ติงกุน แปลว่าทหารสำหรับรักษาพระองค์ ให้กินเมืองบูยจิวด้วย แล้วฮองตุงกราบทูลพระเจ้าเลนเต้ว่า โลกิตันนั้นมีความชอบในสงคราม จะได้มีความผิดเหมือนจูฮองกราบทูลนั้นหาไม่ได้ พระเจ้าเลนเต้จึงให้ถอดโลติดอกพันโทฯ แล้วจะให้คงที่ดังก่อน ฝ่ายโจโฉนั้นมีความชอบจึงโปรดให้ไปกินเมืองเจลาเซีย จูฮีเล่าปี่ซึ่งล้อมเมืองเยียงเซียอยู่ รู้ว่าทหารผู้ใหญ่ผู้น้อยมีความชอบให้ไปกินเมืองเป็นหลายตำบล จึงเร่งทหารเข้าตีเมืองเยียงเซียจะใกล้ได้อยู่แล้ว ลำเจียงนายทหารโจรจึงคิดอ่านกับพวกโจรทั้งปวงหลบฆ่าเดียวโป้ผู้นายเสี่ย แล้วตัดสี่สะออกมาให้จูฮีเล่าปี่ถึงนอกเมือง ตัวนั้นก็ยอมเข้าเกลี้ยกล่อมทำราชการด้วย จูฮีมีความยินดีนัก จึงแต่งหนังสือซึ่งได้ทำราชการมีความชอบนั้นบอกขึ้นไปกราบทูลพระเจ้าเลนเต้

ฝ่ายเดียวฮองฮันตั้งขุนต่งทหารเดียวก๊ก ครั้นเดียวก๊กตายแล้วก็ช่องสุ่มพวกโจรได้หลายหมื่น ยกไปเที่ยวปล้นตีบ้านเมืองเผาเสียเป็นหลายเมือง มาใช้จึงเอาเนื้อความไปบอกให้กราบทูลพระเจ้าเลนเต้ ๆ จึงให้มีตราไปถึงจูฮีให้จัดทหารที่มีฝีมือยกไปจับพวกโจร จูฮีจึงจัดทหารยกไปล้อมเมืองอ้วนเซียด้านตะวันออก

ให้เล่าปี่กวนอูเดียวหุยล้อมด้านตะวันตก ฝ่ายเดียวฮองแต่งให้ฮันต่งคุมทหารออกไปรบด้านซึ่งเล่าปี่ล้อมอยู่นั้น จูฮีคุมทหารเอกสองพันเข้ารบกระหนาบ ฝ่ายพวกโจรเหลือกำลังก็หนีกลับเข้าเมือง เล่าปี่แลทหารทั้งปวงตามตีเข้าไปจนถึงเชิงกำแพงล้อมเมืองไว้รอบ พวกโจรอยู่ในเมืองขัดสนด้วยเสบียงอาหาร ฮันต่งจึงใช้ทหารออกมาหาจูฮี ขอเข้าเกลี้ยกล่อมด้วยจูฮี จูฮีไม่รับ เล่าปี่จึงว่าครั้งพระเจ้าฮันโกโจได้ราชสมบัตินั้น เพราะมีผู้มาเข้าเกลี้ยกล่อมเป็นอันมาก เหตุไฉนท่านจึงไม่รับเกลี้ยกล่อมฮันต่ง จูฮีตอบ

ว่า ครั้งพระเจ้าฮั่นโกโจนั้น บ้านเมืองมิได้ปรกติมีเสี้ยนหนามเปนอันมาก พระเจ้าฮั่นโกโจจึงรับเกลี้ยกล่อมคนทั้งปวง ครั้งนี้มีจลาจลแต่โจรพวกเดียว ครั้นจะเอาพวกโจรเข้าไปในเกลี้ยกล่อม คนทั้งปวงก็จะดูเยี่ยงอย่างว่าทำผิด แต่ถ้ามีผู้มาปราบปรามก็จะละพยศอันร้ายเสีย นานไปก็จะรื้อทำความชั่วไปอีก เล่าปี่จึงตอบว่าควรแล้ว แต่ซึ่งเราล้อมเมืองไว้นี้ก็รอบทั้งสี่ด้าน เมืองก็จวนจะเสียอยู่แล้ว อันพวกโจรก็เปนชายชาติทหาร อุปมาเหมือนสุนัขจวนตลอก ไหนจะนิ่งให้ทหารเราจับโดยง่าย คงจะรบเปนสามารถ ทหารเราก็จะเสียบ้าง พวกโจรก็จะเสียบ้าง เหมือนเอาพิมเสนไปแลกเกลือ ขอให้ยกทหารด่านตัวนอกเสีย เปิดให้พวกโจรออกไป จึงค่อยตามจับเอาเห็นจะได้สะดวก จูสีเห็นชอบด้วย สั่งทหารให้เลิกด่านตัวนอกเสียแล้วมารุมตี ฮั่นต่งจึงยกพลหนีออกจากเมืองด่านตัวนอก จูสีเล่าปี่กวณอุเดียวหุยสี่นายคุมทหารไล่ไป แล้วยิงเกาทัณฑ์ไปถูกฮั่นต่งตาย ทหารทั้งนั้นก็แตกไป

ซุนเกี้ยน (Sun Jian)

จูสีเล่าปี่กวณอุเดียวหุยสี่นายพบเดี่ยวฮองชุนต่งซึ่งเปนพวกฮั่นต่งนั้น คุมทหารขวางหน้าเข้ารบจูสี ๆ เห็นพลเดี่ยวฮองชุนต่งมากนั้นก็ถอยกลับมา เดี่ยวฮองชุนต่งก็ไล่รบไปชิงคืนเอาเมืองได้ จูสีก็ถอยไปตั้งค่ายมั่นทางไกลเมืองประมาณร้อยหนึ่ง จูสีคิดจะยกเข้ารบเอาเมืองอ้วนเซียอีก พอแลไปเห็นทหารพวกหนึ่งยกมาทางตัวนอก แลนายทหารซึ่งยกมานั้นชื่อซุนเกี้ยนกิริยาเหมือนเสือ หน้าผากใหญ่หน้ายาวเกิดตมเมืองตองง่อ แลซุนเกี้ยนเมื่ออายุสิบเจ็ดปีนั้น ไปเมืองเจียนตองกับบิดา ครั้นถึงปากน้ำเมืองเจียนตอง พบโจรสิบคนตีชิงลูกค้าเอาของมาปันกันอยู่บนบก ซุนเกี้ยนจึงว่าแก่บิดาว่า โจรเหล่านี้หยาบช้านักข้าจะขึ้นไปจับตัวให้ได้ แล้วซุนเกี้ยนก็เดิรขึ้นไปทำอาการดุจดั่งซุนนางเรียกบ่าวไพร่ทั้งปวงอ้ออิง ฝ่ายโจร

สิบคนเห็นก็ตกใจวิ่งหนีไป ซุนเกี้ยนไล่ตามฆ่าโจรตายคนหนึ่ง แก้วคนนั้นหนีไปได้ กิตติศัพท์ทั้งนี้ก็รู้ไปถึงเจ้าเมืองเจียนตอง ๆ จึงเอาตัวเข้าไปตั้งให้เปนนายทหาร

อยู่มาทีอฉงเพนขบถคุมพลได้หลายหมื่น ตั้งตัวเพนเจ้าชื่อว่าเจ้ายังเป้ง และผู้รักษาเมืองกับ
 ชุนเกียนรู้ จึงเกลี้ยกล่อมชาวเมืองซึ่งกล้าแข็งได้พันเศษ จึงไปรบที่เมืองหือฉงพินหือฉงกับลูกหือฉง
 ตาย ผู้รักษาเมืองจึงบอกหนังสือความชอบขึ้นไปกราบทูลพระเจ้าเลนเต้ให้แก่ชุน เกียน ครั้นอยู่มา
 พวกโจรโพกผ้าเหลืองคุมพวกเพื่อนเที่ยวตีบ้านเมืองกำเริบใหญ่หลวง ขึ้น ฝ่ายชุนเกียนรู้ข่าวว่าจูฮี้จะ
 ปราบโจรทั้งปวงมีความยินดีนัก จึงเกลี้ยกล่อมชาวบ้านชาวเมือง กับทหารเมืองอ้วนเซียทั้งสองเหล่า
 ได้คนประมาณพันห้าร้อยแล้วยกมา ชุนเกียนมาถึงจูฮี้แล้วบอกแก่จูฮี้ว่าข้าพเจ้าจะขออาสาปราบโจร
 จูฮี้มีความยินดีนัก จึงจัดทหารทั้งปวงแล้วให้เล่าปี่ยกเข้าตีด้านเหนือ ให้ชุนเกียนยกเข้าตีด้านใต้ แล้ว
 จูฮี้ก็นยกเข้าตีด้านตะวันตกเมืองอ้วนเซีย ไว้ช่องแต่ด้านตะวันออก แลชุนเกียนนั้นปืนกำแพงเมือง
 อ้วนเซียเข้าไปไล่พันพวกโจรบนเชิงเทินตาย ยี่สิบเศษ แลพวกโจรทั้งปวงตกใจแตกไป ฝ่ายเตียวฮ้อง
 เห็นชุนเกียนปืนกำแพงเมืองขึ้นมาฆ่าพันพรรคพวกตายก็โกรธ จึงขึ้นม้าถือธนูมาจะรบด้วยชุนเกียน ๆ
 เห็นเตียวฮ้องขี่ม้ามาถึงริมเชิงเทิน ชุนเกียนจึงโจนด้วยกำลังไปชิงเอาธนูได้ แล้วพันเตียวฮ้องตกม้า
 ตาย จับเอาม้านั้นมาขี่แล้วขับม้าไล่พันพวกโจรทั้งนั้นแตกตื่นไป ฝ่ายชุนตงเห็นจะต่อสู้ด้วยชุนเกียน

มิได้ ก็ขี่ม้าพาพวกโจรทั้งนั้นจะหนีออกประตูด้านเหนือ พอเห็นเล่าปี่ตีกระหนาบเข้ามา ชุนต๋งตกใจคิดว่ากูครั้งนี้เห็นจะไม่พ้นมือเล่าปี่จะคิดเอาแต่รอดชีวิตเถิด ชุนต๋งก็ถอยเข้ามา เล่าปี่ก็ยิงเกาทัณฑ์ไปถูก ชุนต๋งตกม้าตาย ฝ่ายจูฮีเห็นก็ขับทหารทั้งปวงเข้าเมืองได้ ฆ่าพวกโจรตายประมาณหมื่นเศษ แล้วยกไปตีเมืองทั้งปวงซึ่งโจรรบได้ไว้นั้นถึงสิบสี่สิบห้าหัวเมือง แลอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงก็ค่อยอยู่เย็นเป็นสุข แล้วจูฮียกทัพกลับไปเมืองหลวง แจ่งเนื้อความแก่เสนาบดี แลเสนาบดีจึงเอาความกราบทูลแก่พระเจ้าเลนเต้ ๆ ให้ปูนบำเหน็จจูฮีให้เปนนายทหารใหญ่มีตำแหน่งเผ้า แล้วให้เปนที่เจ้าเมืองโห่หล้า จูฮีจึงกราบทูลความชอบชุนเทียนกับเล่าปี่ซึ่งได้ทำการปราบโจร พระเจ้าเลนเต้ให้ชุนเทียนไปเปนกรมการหัวเมือง แต่เล่าปี่นั้นมิได้ตรัสประการใด แต่เล่าปี่คอยทำบำเหน็จอยู่ในเมืองหลวงนั้นประมาณเดือนเศษ มิได้สมความปรารถนาก็เสียน้ำใจนัก

แลขณะเมื่อพระเจ้าจันอ่องได้เสวยราชสมบัตินั้น (พ.ศ. ๘๐๘) ก็สั่งให้ปล่อยนักโทษทั้งปวงเสียจากเรือนจำสิ้น แล้วจึงให้นามเมืองวุยก๊กชื่อว่าเมืองใต้จันแต่นั้นมา ครั้นอยู่มาวันหนึ่งพระเจ้าจันอ่องเสด็จออกจากราชการ จึงปรึกษาด้วยขุนนางทั้งปวงให้เกิดก่อกองทัพจะยกไปตีเมืองกังตั้ง

ฝ่ายพระเจ้าซุนฮิวแจ้งกิตติศัพท์ว่าสุมาเอี้ยนซึ่งเอาราชสมบัติของพระเจ้าโจฮวนตั้งตัวเปนใหญ่ แล้วให้ช่องสุมาทแก้วทหารทั้งปวงเกณฑ์กองทัพจะยกมาตีเอาเมืองกังตั้งฉนั้น ก็มีพระทัยทุกข์ตรอมไปจนทรงพระประชวรหนักลงถึงแก่ความตาย ครั้นขุนนางทั้งปวงแต่งการศพพระเจ้าซุนฮิวเสร็จแล้ว จึงปรึกษาจะยกซุนเปียนผู้เปนพระราชบุตรขึ้นครอบครองราชสมบัติว่าราชการเมือง แทนพระราชบิดาตามประเพณีสืบไป

ขณะนั้นบันเฮ็กเดียวเป่าขุนนางผู้ใหญ่จึงปรึกษาว่า ซึ่งจะยกซุนเปียนผู้เปนพระราชบุตรขึ้นว่าราชการเมืองนั้นก็ชอบอยู่ แต่ที่ว่าซุนเปียนนี้มีสติปัญญาน้อยยิ่งเยาว์แก่ความนัก เห็นจะว่าราชการไปมิตลอด ขอให้เอาซุนโฮซึ่งเปนหลานพระเจ้าซุนกวน อันเปนบุตรของซุนเหลียงนั้นครอบครองราชสมบัติเถิด ด้วยมีสติปัญญาหลักแหลมเห็นจะปกป้องอาณาประชาราษฎร์ได้

บันเฮ็ก (Wan Yu)

เดียวเป่า (Zhang Bu)

ครั้นขุนนางทั้งปวงได้ยินเสนาผู้ใหญ่ทั้งสอง
 ปรีกษานั้น ก็เห็นพร้อมด้วยกันสิ้น ครั้นถึงเดือนเก้าขึ้นค่ำ
 หนึ่ง ก็แต่งการพระราชพิธีอภิเษกขุนโฮขึ้นครอบครองราช
 สมบัติสืบไป จึงตั้งให้ขุนโฮเป็นผู้เป็นพระราชบุตรของพระ
 เจ้าขุนฮิวเป็นที่เจ้าเจียงอ่อง ให้เตงฮองเปนที่ต่ายสุม่า
 ครั้นพระเจ้าขุนโฮได้เสวยราชสมบัติแล้วก็มีพระทัยกำเริบ
 เชื้อฟังก้อยคำจิมหุนผู้เปนขันที มิได้เอาใจใส่กิจการ
 บ้านเมืองทั้งปวงเสพย์สุราเปนิจ เอียงเหียงเดียวเป่าซึ่ง
 เปนขุนนางผู้ใหญ่เห็นผิดก็เข้าไปทูลทัดทานห้ามปราม
 เปนหลายครั้ง พระเจ้าขุนโฮมิได้เชื่อฟังโกรธขุนนางทั้งสอง
 คนก็สั่งให้เอาตัวไปฆ่าเสีย ตั้งแต่นั้นมาขุนนางทั้งปวงก็กลัวเกรงมิอาจที่จะห้ามปรามทูลทัดทานได้

ขุนโฮ (Sun Hao)

ครั้นอยู่มาพระเจ้าขุนโฮก็ยกไปตั้งอยู่ยู่เฉียง เกณณฑ์ทแก้วทหารแลอาณาประชาราษฎร
 ไปตัดไม้มาทำวัง อาณาประชาราษฎรทั้งปวงได้ความเดือดร้อนเปนอันมาก ครั้นทำวังแล้วจึงปรีกษา
 ด้วยหอกหยกว่า ครั้งพระเจ้าขุนฮิวยังมีพระชนม์อยู่ไม่ไว้ใจแก่ราชการ เกณฑ์ให้เตงฮองเปนนายใหญ่
 ออกไปตั้งค่ายอยู่ตามริมชายทเลนั้น ปรารถนาจะกันกองทัพเมืองจุกก็ไว้ แลทหารทั้งปวงเหล่านี้ก็
 พรั่งพร้อมกันอยู่ชอบทั่วทั้งที่แล้ว เราจะยกไปตีเมืองจุกก็ทีเดียว หวังจะช่วยแก้แค้นพระเจ้าเล่าเสี้ยน
 จะยกกองทัพไปทางใดจึงจะสะดวก

หอกหยกจึงทูลว่า ซึ่งพระองค์จะยกกองทัพไปตีเมืองวุยก๊กนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย บัดนี้เมืองเสฉวนก็เสียแก่สุมาเจียวแล้ว สุมาเจียวมีใจกำเริบนักหมายจะยกมาตีเมืองกังตั้งอีก ขอให้พระองค์จัดแจงป้องกันรักษาเมืองมั่นไว้ อย่าเพ่อกยกไปก่อนเลย แม้พระองค์มีฟังข้าพเจ้าจะขึ้นยกพลทหารไป บัดนี้ ก็เหมือนหนึ่งเอาฝอยไปพุ่มเข้าที่กองเพลิง

ผู้อื่น ตั้งแต่บัดนั้นมาหอกหยกก็บอกป่วยมิได้เข้าไปทำราชการตั้งแต่นั้น

ฝ่ายพระเจ้าซุนโฮก็สั่งให้ลกซ้อง ซึ่งไปรักษาเมืองเกงจิ๋วเวลานั้นคิดอ่านจะยกไปตีเมืองซงหยง มาใช้รู้กิตติศัพท์จึงเอาเนื้อความไปแจ้งแก่สุมาเอี้ยน ณ เมืองได้จึงว่า บัดนี้พระเจ้าซุนโฮให้กะเกณฑ์ทหารทั้งปวงจะยกมาตีเมืองซงหยง

ครั้นพระเจ้าสุมาเอี้ยนได้แจ้งดังนั้น จึงปรึกษาแก่ขุนนางทั้งปวง กากันจึงทูลว่า บัดนี้ข้าพเจ้าแจ้งว่าพระเจ้าซุนโฮได้เป็นใหญ่ในเมืองกังตั้งนั้นมิได้ ประพฤติตามขนบธรรมเนียมแต่ก่อน ประเพณีแผ่นดินพันเพือนอยู่หาเป็นปรกติไม่ ขอให้พระองค์มีรับสั่งไปถึงเอียวเก่า ซึ่งเป็นนายทหารอยู่ ณ เมืองซงหยงนั้น ช่อกุศลแก่แล้วทหารรักษาบ้านเมืองไว้ให้มั่นคง คอยดูท่วงทีเมืองกังตั้ง ถ้าเกิดอันตรายจลาจลขึ้นแล้วเมื่อใด เราจะยกทัพใหญ่ไปโจมตีเอาเห็นจะได้โดยสะดวก พระเจ้าสุมาเอี้ยนก็เห็นชอบด้วย จึงให้มีหนังสือไปถึงเอียวเก่า ตามถ้อยคำกากันทุกประการ

เอียวเก่า (Yang Hu)

เอียวเก๋าคืนแจ้งในข้อรับสั่งแล้ว ก็กะเกณฑ์ทหารออกไปตั้งรักษาผ่านทางอยู่ทุกตำบล ครั้นมาวันหนึ่งทหารจึงเข้าไปบอกว่า บัดนี้ลักข่องนายทหารซึ่งยกมาตั้งอยู่ ณ ปลายแดนนั้นก็เรรวนพันเพื่อนอยู่แล้ว ทแก่แล้วทหารก็มิได้คุมกันเพนหมวดกองโดยกระบวร ขอให้ท่านเร่งยกทหารไปโจมตีเอาเห็นจะได้ชัยชนะโดยง่าย เอียวเก๋าก็ว่า อันลักข่องนี้มีสติปัญญาเพนสามารถ ทั้งฝีมือก็เข้มแข็ง เพนนายทหารใหญ่ในเมืองกังตั้ง ชำนิชำนาญในการสงครามมาช้านาน ซึ่งท่านจะประมาทดูเบาให้ยกไปตีลักข่องนั้นมิชอบ เราไม่เห็นด้วย ถ้าแลตั้งมั่นรออยู่ฟังกิตติศัพท์เมืองกังตั้ง เห็นได้ทีแล้วจึงจะยกไปโจมตีเอาอย่าให้รู้ตัวจะมีตีหรือ ทหารทั้งปวงได้ฟังดังนั้นก็นำบเห็นชอบด้วย เอียวเก๋าก็ตั้งมั่นรอฟังกิตติศัพท์อยู่ ณ ปลายแดน

ลกข่อง (Lu Kang)

ฝ่ายพระเจ้าซุนโฮจึงให้มีหนังสือไปถึงลกข่องว่า ให้เร่งยกทหารตีล่วงด่านเมืองใต้จิ้นเข้าไปเอาชัยชนะจงได้ ครั้นลกข่องแจ้งดังนั้นจึงให้หนังสือตอบไปว่า ซึ่งพระองค์จะให้ข้าพเจ้าเร่งยกกองทัพตีเข้าไปยังมีได้ท่วงทีก่อน จะขอตั้งมั่นไว้ ถ้าได้ช่องแล้วเมื่อใดจึงจะยกพลทหารทำการเข้าไปเอาชัยชนะ ขออย่าให้พระองค์ทรงพระวิตกเลย อันราชการฝ่ายนี้ข้าพเจ้าจะขอรับเอาเพนพนักงาน พระเจ้าซุนโฮได้แจ้งดังนั้นก็ทรงพระดำริหว่า ลกข่องนี้ไปตั้งขัดทัพอยู่เพนช้านาน ชรอยว่าจะเพนมิตรสันถวะ

คุ้นเคยกันกับเอียวเก๋าก็จะกลับเข้าไปเพนพวกบัจจามิตร มิได้สัตย์ชื้อต่อเรานั้นคง จึงมีหนังสือตอบขัดแย้งมาทั้งนี้ก็ทรงพระโกรธ จึงตั้งให้ซุนอ้อออกไปเพนนายใหญ่ควบคุมพลทหารทั้งปวง ก็ให้ถอดลกข่องนั้นออกเสีย

เอียวเกาโร่ว่าพระเจ้าซุนโฮประพฤติดุขนบธรรมเนียมแต่ก่อน อาณาประชาราษฎรทั้งปวงก็มีความซิงซังเป็นอันมาก แล้วก็ให้ถอดลกซ้องออกเสีย เห็นอาการพินเพื่อนอยู่แล้ว ก็บอกหนังสือไปแจ้งแก่พระเจ้าสุมาเอี้ยน ณ เมืองไต้จิ้น ขอกองทัพเร่งยกมาตีเอาเมืองกังตั้ง

พระเจ้าสุมาเอี้ยนแจ้งในหนังสือดังนั้น ก็เร่งกะเกณฑ์ทหารเข้ากองทัพจะยกมา ก้าวนกับขุนนางผู้ใหญ่จึงทูลห้ามว่าให้งดกองทัพไว้ พระเจ้าสุมาเอี้ยนเห็นชอบ จึงให้งดกองทัพอยู่ ครั้นเอียวเกาโร่แจ้งว่า พระเจ้าสุมาเอี้ยนมิได้ยกกองทัพมากระทำแก่เมืองกังตั้งดังนั้นก็ทอดใจใหญ่ ว่าเมืองกังตั้งนี้เสียถึงแก่ส่วนแล้ว ยิ่งแต่ส่วนหนึ่งจะได้โดยง่ายแล้ว พระเจ้าสุมาเอี้ยนก็มีได้ยกกองทัพมา คิดเสียตายนั้นก็รู้แล้วเลย ครั้นถึงปลายปีเอียวเกาโร่ป่วยลงก็ตาย

พระเจ้าสุมาเอี้ยนจึงตั้งให้เตาอี้เป็นที่ดินหล่าจกุน มาเป็นนายทหารรักษาเมืองเกงจิ๋วแทน ครั้นดินหล่าจกุนรู้ว่าลกซ้องแลแดงฮองถึงแก่ความตายแล้ว พระเจ้าซุนโฮก็ประพฤติกการพินเพื่อนเสพยาแต่สุราเป็นนิตย์ ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยพิทูลห้ามปรามก็ให้ตัดปากจกุนเสีย ไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎรก็ได้ความเดือดร้อนเป็นอันมาก จึงมีหนังสือไปแจ้งแก่พระเจ้าสุมาเอี้ยนจะขอไปตีเมืองกังตั้ง

พระเจ้าสุมาเอี้ยนแจ้งในหนังสือดังนั้น ก็ตั้งให้เตาอี้เป็นที่โตโต๊กกุมทหารสิบหมื่น เป็นแม่ทัพยกออกมาเมืองกังหลงแลให้ตีเอาเมืองกังตั้ง แล้วให้สุมาเตียมเจ้าเมืองหลงเสียคุมทหารห้าหมื่น ยกไปทางอิดตั้ง ให้องหุยคุมทหารห้าหมื่นยกไปทางอ้วกั้ง ให้องหยงคุมทหารห้าหมื่นยกไปทางบูเฉียง ให้ห่อหุนถือพลทหารห้าหมื่นยกไปทางแฮเค้ากำหนดให้อยู่ในบังคับบัญชาเตาอี้ สิ้นทุกหมวดทุกกอง จึงเกณฑ์ให้องโยยกกับตงปิ่นคุมเรือสำหรับจะข้ามส่งแก่ลั่วทหารทั้งปวง ม้าใช้จึงรีบเอาเนื้อความไปแจ้งแก่พระเจ้าซุนโฮ ณ เมืองกังตั้ง พระเจ้าซุนโฮจึงปรึกษาแก่ขุนนางทั้งปวง

เตาอี้ (Du Yu)

เตียวเค้าจึงทูลว่า ถ้านั้นขอให้พระองค์แต่งกองทัพไปตั้งรับ
อยู่ ณ เมืองกังเหลงทางหนึ่ง ให้ขุนหลิมยกทหารกองหนึ่งไปตั้งรับทาง
เมืองแฮเค้า ตัวข้าพเจ้ากับสิมเอ็งแลจูกัดเจงจะคุมทหารสิบหมื่น
เปนม้าทัพใหญ่ยกไปตั้งอยู่ตำบลเอียวจู้คอยรับกองทัพเมืองไต้จิ้น
พระเจ้าซุนโฮเห็นชอบด้วย ก็ให้ยกทหารทั้งปวงไป

เตียวเค้า (Zhang Ti)

ครั้นพระเจ้าซุนโฮเสด็จกลับเข้าไปข้างใน ยิมหุนชั้นที่ซึ่งเป็นคนสนธิจึงทูลถามว่า ราชการ
ครั้งนี้พระองค์จะคิดประการใด พระเจ้าซุนโฮจึงบอกว่า อันราชการทางบกนี้เรากะเกณฑ์พลทหารไป
สกัดอยู่ทุกตำบลแล้ว ยังวิตกอยู่แต่กองทัพเรือซึ่งองโยยเปนม้ากองยกมานั้น ยังหาผู้ใดที่จะออกไปรับ
ด้านทานมิได้ ยิมหุนจึงทูลว่า อันกองทัพเรือนั้นพระองค์จะปรารมภ์ไปโย ไ่ว้พนักงานข้าพเจ้าจะคิดกล
อุบายดีให้แตกไปจงได้ พระเจ้าซุนโฮจึงถามว่าจะคิดเป็นประการใด ยิมหุนจึงทูลว่า ข้าพเจ้าคิดว่าจะ
ขอให้เอาเหล็กมาตีเป็นสายโซ่สักห้าร้อยสาย ๆ ละห้าสิบลวาซึงกันแม่น้ำเมืองกังตั้งเสีย แล้วจะได้ปัก
ขวากเหล็กไว้ได้น้ำนอกสายโซ่ออกไป ถ้ากองทัพเรือยกมาก็จะโดนขวากเหล็กเข้าติดอยู่ เรือก็จะทุ
ล่มลงแทกล้ำทหารก็จะล้มตายฉิบหายไปเอง พระเจ้าซุนโฮฟังดังนั้นก็เห็นชอบด้วย จึงสั่งให้ช่างตีสาย
โซ่แลขวากเหล็กเป็นอันมาก แล้วก็ให้ซึงปักไว้ที่ทางเลี้ยวแม่น้ำเมืองกังตั้งทุกตำบล

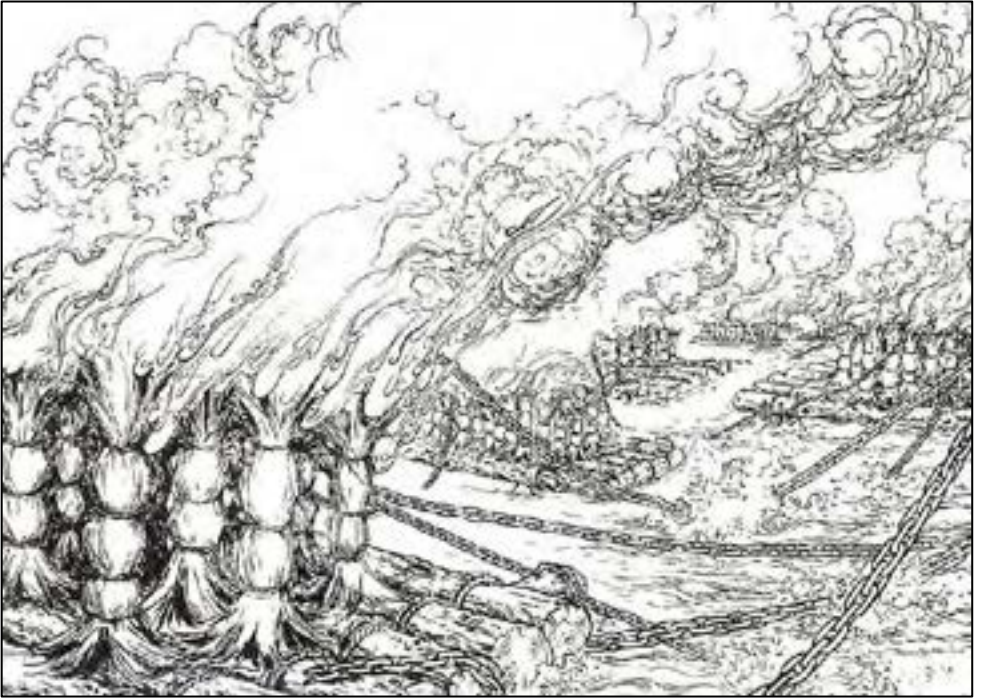
ฝ่ายเตาอี้คุมพลทหารรีบยกไปถึง
ตำบลเขาป่าสนแต่ในเวลากลางคืน ก็ให้ซุ่ม
พลทหารไว้เป็นอันมาก ครั้นเวลารุ่งเช้า
มาใช้เอาเนื้อความไปแจ้งแก่ง่อเอี้ยน
ซุนหลิม ๆ ก็ให้ยกพลทหารทั้งทางบกทาง
เรือเข้าโจมตีกองทัพเตาอี้เป็นสามารถ
แต่เวลาเช้าจนเที่ยงทหารล้มตายลงเป็น
อันมาก กองทัพเมืองได้จันทนกันเข้ามา

กองทัพกั๋งตั้งน้อยตัวอโศกงองง่อเอี้ยนซุนหลิมเข้ารบตลุมบอนด้วยกองทัพเมืองได้จันทนก็ถึงแก่ความ
ตายในที่ รบ ทหารทั้งปวงสู้มิได้ก็แตกไป เตาอี้ได้ที่ตั้งนี้ก็ยกทหารรีบตีหัวเมืองรายทางรวดเร็ว
ขุนนางทั้งปวงก็ชวนกันออกมาค้ำบัลลังก์ทุกหัวเมือง เตาอี้จึงกำชับทหารมิให้ทำอันตรายไพร่บ้าน
พลเมืองเป็นอันขาดทีเดียว แล้วก็ให้กะเกณฑ์พลทหารพร้อมไว้ทุกหมวดทุกกอง จะได้ยกเข้าไปตี
เมืองกั๋งตั้ง

ฝ่ายเรือใช้ซึ่งเข้ามาสอดแนมตามลำน้ำ เห็นสายโซ่แลขวากเหล็กก็กลับออกไปบอกงองโยย ๆ
จึงให้ทหารตัดไม้ทำแพเป็นอันมากแล้ว ให้เอาดินถมหลังแพเสียจึงตั้งเตาซุกสุบบนหลังแพ แล้วให้ใช้
ใบเข้ามาตามลำคลอง แลเรือรบนั้นค่อยตามมา
ข้างหลัง ครั้นแพใช้ใบเข้ามาติดขวากอยู่คลื่นพัด
แพโคลงก็ถอนขวากเหล็กหลุดขึ้นสิ้น แพก็เลื่อน
เข้าไปถึงสายโซ่ กองเพลิงบนหลังแพนั้นก็เผา
สายโซ่เข้า ทหารทั้งปวงซึ่งอยู่ในเรือรบเห็นสาย
โซ่แดงแล้วก็ชวนกันเข้าตัดในทันใด เรือรบก็
เลื่อนเข้าไปตามลำคลองได้ ทหารเมืองกั๋งตั้งซึ่ง
รักษาหน้าที่นั้นก็แตกตื่นหนีไปสิ้น ทหารเมือง
ไต้จิ้นไต้ที้ก็ไล่ฟันเป็นอลหม่าน สิมเอ็งจุกัดเงง
เดียวเข้าก็ถึงแก่ความตายสิ้นทั้งสามคน เตาอี้
แลองโยยได้ทีก็ให้ยกทหารเข้าล้อมเมืองกั๋งตั้งไว้

องโยย (Wang Jun)

พระเจ้าซุนโฮขึ้นทอดพระเนตรดูบนกำแพง เห็นทหารเมืองใต้จีนเข้าล้อมเมืองไว้ไป
สามารถ ทหารทั้งปวงก็พ่ายแพ้นี้ไปมีต่อสู้ ก็สลดพระทัยลง ชักกระบี่ออกจะเชือดคอตาย ชุนนาง
ทั้งปวงจึงมาห้ามยัดเอากระบี่ไว้แล้วทูลว่า พระองค์ประหารชีวิตเสียนั้นหาประโยชน์ได้ เป็นสำหรับ
ประเพณีแผ่นดินแล้ว ขอให้พระองค์บนอบเหมือนกับพระเจ้าเล่าเสี้ยนตามขนบธรรมเนียมเถิด

พระเจ้าซุนโฮก็เห็นชอบด้วย จึงเปิดประตูเมืองทั้งสี่ด้านพาชุนนางทั้งปวงออกไปค้ำบั
งอโยย แล้วเอาบุญซีพลเมืองแลบุญซีสิ่งของในท้องพระคลังมอบให้กับบงอโยยทุกประการ บงอโยยก็มี
ความยินดีรับเอาสิ่งของทั้งปวงไว้ ก็ป่าวร้องแก่
อาณาประชาราษฎรทั้งปวงให้อยู่ตามภูมิลำเนา
ทุกตำบล ห้ามทหารทั้งปวงมิให้ทำร้ายแก่ไพร่บ้าน
พลเมืองเป็นอันขาด แล้วตั้งให้เตาอ้ออยู่ว่าราชการ
ณ เมืองกังตั้ง จึงพาเอาพระเจ้าซุนโฮแลชุนนาง
ทั้งปวงมาเฝ้าพระเจ้าสุมาเอียน ณ เมืองใต้จีน

ซุนโฮ

(Sun Hao)

พระเจ้าสุมาเอี้ยนทอดพระเนตรเห็นพระเจ้าซุนโฮเข้ามาค้ำบัลลังก์แล้วชอบพระพักตร์อยู่ จึงตรัสสัพยอกกว่าที่อันนี้เราแต่งไว้ทำท่านซ่านานอยู่แล้ว พระเจ้าซุนโฮจึงทูลว่า ข้าพเจ้าอยู่เมืองกังตั้งนั้นก็ได้แต่งที่ไว้ค้ำบัลลังก์เหมือนหนึ่งฉนี้ก็ ซ่านานหลายปี เหมือนหนึ่งพระองค์แต่งไว้ทำข้าพเจ้าพระเจ้าสุมาเอี้ยนแลพระเจ้าซุนโฮถ้อยที่ตรัสสัพยอกฉนั้นแล้ว ต่างองค์ก็ทรงพระสรวลชื่นชมยินดีด้วยกัน แล้วให้แต่งโต๊ะมาเลี้ยงตามประเพณี

ขณะเมื่อเสปย์สุราอยู่นั้นกาอุ้นจึงถามพระเจ้าซุนโฮว่า เมื่อท่านอยู่ในเมืองกังตั้งนั้น ได้ยินลือมาว่าตัดจมูกตัดปากควักลูกตาขุนนางเสียด้วยเหตุอันใด พระเจ้าซุนโฮจึงทวาดแล้วว่าตัวเราเปนเจ้าขุนนางทั้งปวงมิได้ตั้งอยู่ในบังคับบัญชา ทำลเมิตจากขนบธรรมเนียมผิดคนจึงทำโทษ เหตุไรท่านมาถามฉนี้จะใคร่แจ้งการอันใด กาอุ้นได้ฟังดังนั้นก็อภัยศแก้ไขก็นิ่งอยู่

สุมาเอี้ยน (Sima Yan)

ขณะนั้นพระเจ้าสุมาเอี้ยนจึงตั้งให้พระเจ้าซุนโฮเป็นที่อยู่บังเฮา บ้านดาขุนนางซึ่งตามมาด้วย
นั้นก็แต่งตั้งให้เป็นที่ตามฐานาศักดิ์ จึงพระราชทานรางวัลปูนบำเหน็จทหารทั้งปวงซึ่งไปทำการได้ชัย
ชนะมา โดยสมควรตามชอบทุกประการ (พ.ศ. ๘๒๓)

แต่เรื่องราวสามก๊กนี้เป็นธรรมดาแผ่นดินมีความสุขก็นานแล้ว ก็ได้รับความเดือดร้อนแล้วก็ได้ความสุขเล่า แลกระจายกันออกเป่นแคว้นแคว้นแดนประเทศของตัวแล้วก็กลับรวมเข้า แยกออกเป่นสามก๊ก แล้วก็รวมเข้าเป่นก๊กเดียวกัน ชื่อว่าเมืองไต้จิ้น นับมาตามลำดับกษัตริย์ภายหลังนั้น พระเจ้าสุมาเอี้ยนเสวยราชย์ได้สองปี พระเจ้าโจฮวนก็ถึงแก่ความตาย ครั้นถ้วนกำหนดสี่ปีพระเจ้าซุนโฮก็ถึงแก่ความตาย ครั้นเสวยราชย์ได้เจ็ดปี พระเจ้าเล่าเสี้ยนก็ถึงแก่ความตาย โดยบรรยายเรื่องราวสามก๊กนี้ก็บริบูรณ์

